

Solvej Balle

Tilavuuden
laskemisesta

II

Suomentanut
Sanna Manninen

Kosmos

Solvej Balle

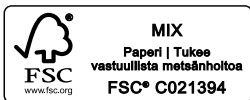
Tilavuuden
laskemisesta

II

Suomentanut Sanna Manninen

Kosmos

Suomentaja kiittää Taiteen edistämiskeskusta
saamastaan tuesta.

OM UDREGNING AF RUMFANG II

Copyright © Solvej Balle, 2020

Published by agreement with Copenhagen Literary Agency ApS,
Copenhagen

Suomenkielinen laitos © Sanna Manninen ja Kosmos, 2024

ISBN 978-952-352-242-8

***KOSMOS**

Painettu EU:ssa.

#368

Mitä oikein olin kuvitellut? Että aika on karuselli, jonka kyytiin ja kyydistä voi hypätä silloin kun haluaa? Että vuosi on virta, joka soljuu minun marraskuun kahdeksannentoista päiväni alla?

Istun ikkunan ääressä Hôtel du Lisonin huoneessa numero 16. Olen kerännyt päiviä. 365 marraskuun päivää. Mutta mitä hyötyä siitä muka voisi olla? Ihan kuin kasa samanlaisia syyspäiviä voisi muodostaa vuoden. Ja mitä hyötyä voisi olla siitä, että kiertelee tuollaisen vuoden lopulla ja valmistautuu hyppyyn? Tai sukellukseen? Vuoden odotuksen jälkeen tulisi taas marraskuun kahdeksastoista ja minä pääsisin toistosta ulos samassa paikassa missä olin siihen joutunutkin. Sellaistako olin kuvitellut: marraskuun kahdeksannentoista, jossa on avoimet ovet ja vapaa pääsy tunnistettavaan aikaan? Ehkä. Niin ei kuitenkaan ole.

Kiertelen marraskuun kahdeksannessatoista päivässäni. Olen tähystänyt uloskäyntiä, mutta uloskäyntiä ei ole. Olen etsinyt eroavaisuuksia, mutta eroavaisuuksia ei ole. Päivä on sama, ja nyt en käsitä, miten saatoin uskoa että kaikkien minun päivieni alla on tavallinen vuosi ja hitaasti lähestyvä uusi kahdeksastoista marraskuuta. Kuvittelinko että jossain syvällä on todempi ajanlasku, että kaikki minun toistoni ovat vain pintaa ja oikea vuosi on ryöminyt suojaan marraskuun kahdeksansientoista muodostaman rivin alle. Vuoden lopussa uusi marraskuun kahdeksastoista nousee pintaan ja hakee minut takaisin. Tai kulkee ohi, jotta voin hypätä vauhdissa kyytiin

toistojen kurimuksestani. Tai että kohdalleni kelluu oljenkorsi, uusi marraskuun kahdeksastoista, joka voi pelastaa minut toistojen merestäni, ajopuu, josta voin ottaa kiinni ja johon voin tarrautua kunnes pääsen tukevalle maalle, kunnes minut heitetään maihin marraskuun yhdeksänteentoista, päivään, jossa saan nauttia kahvini tuoreen lehden kera, tiskin takana on uusi vastaanottovirkailija eikä aamulla sada. Tai sataa kaatamalla, tulvii, ukkostaa, pyryttää lunta, mitä tahansa, kunhan tapahtuu jotain muuta. Kuvittelinko, että minun päiväni numero 365 olisi maaginen lopetus, ei pelkkä numero loputtomassa rivissä. Että minun päiväni numero 366 olisi uusi alku, uusi kahdeksastoista marraskuuta. Josta olisi pääsy yhdeksänteentoista. Ja kahdenteenkymmenenteen. Että olisi olemassa ulospääsy eikä päivä vain katoaisi ja tekisi tilaa seuraavalle marraskuun kahdeksannelletoista ja taas seuraavalle, päivälle numero 367 ja päivälle numero 368 ja aamulle 369.

Jos mitään ei tapahtuisi, rivi olisi loputon. Mitään ei tapahtunut, ja rivi on loputon. Ohi ei kulkenut uutta ja erilaista marraskuun kahdeksattatoista, syvyydestä ei tihkunut todenpääteisiä ajanlaskuja, ohi ei kellunut oljenkorsia, minua ei ole heitetty maihin marraskuun yhdeksänteentoista, eikä marraskuun kahdeskymmenes ole valjennut. On sama marraskuun kahdeksastoista päivä, mitään muutosta ei ole näkyvissä.

Heräsin eilen aikaisin. Palattuani hotelliin olin vajonnut syvään uneen, sillä olin uupunut odotettuani monta päivää jännittyneenä uutta ja erilaista marraskuun päivää. Säpsähdin hereille ja tunsin heti rasian, jossa oli Philip Maurelin minulle antama roomalainen sestertius. Se oli pussissaan tynyni vieressä, ja muistin mitä oli tapahtunut: olin tavannut Philipin ja me olimme menneet hänen liikkeeseensä. Philip ja Marie olivat näyttäneet minulle uuden asuntonsa. Muis-

tin kierroksemme entisen asukkaan tavaroiden keskellä. Olin kertonut heille kaiken: että aika oli mennyt rikki, että toivoin pääseväni palaamaan tunnistettavaan aikaan. He olivat lähettäneet minut matkoihini ja antaneet mukaani roomalaisen sestertiuksen pussissa.

Nousin heti ylös, pukeuduin ja menin alas vastaanottoon. En tiennyt mitä kello oli, mutta sanomalehdet olivat jo esillä, ja ne olivat samat. Kahdeksannentoista päivän lehdet. Tuoreet ja koskemattomat. Aamiaissalissa oli kahvinkeitin käynnissä, pöydät katettu ja henkilökunta täyttämässä vateja ja koreja leivillä ja croissanteilla. Kävin istumaan ja toivoin että jokin olisi toisin kuin muina marraskuun päivinä, mutta mitään eroavaisuutta ei ollut, ja pian olin nähnyt aamun toistuvan. Olin nähnyt tuttuja kasvoja ja liikkeitä. Olin nähnyt leipäviipaleen putoavan lattialle kevyesti ja hieman leijailleen. Oli jälleen kerran kahdeksastoista päivä, tietenkin oli.

Siitä lähtien kun eilen heräsin ja siihen saakka kun menin illalla nukkumaan, päivä oli täsmälleen samanlainen kuin muut päivät, täynnä tuttuja asioita, ja kun heräsin tänä aamuna, oli jälleen marraskuun kahdeksastoista. Mitään eroavuutta ei ole. Olen esteettä siirtynyt vuoteen 2, tai pikemminkin: olen päässyt marraskuun kahdeksanteentoista #368 ajassa jossa ei ole vuosia eikä vuodenaikoja, ajassa jossa ei ole viikkoja eikä kuukausia, jossa ei ole muuta kuin yksi ainoa päivä joka alkaa aina alusta, ja oletettavasti tämä jatkuu. En voi olettaa muutakaan. Tätä virhettä ei voi korjata. Siitä on tullut krooninen. Ainoa mikä palaa takaisin on minun vuorokauteni. Tulee aamu ja tulee ilta ja tulee yö, ja tulee taas aamu, sama päivä.

Istun Hôtel du Lisonin huoneessa numero 16. Tänään en ole syönyt aamiaista. En päässyt vastaanottoa pitemmälle, sillä vil-

kaistuaani sanomalehtiä käännysin kannoillani ja palasin huoneeseeni. En halua nähdä leipäviipaleiden leijailevan lattioille.

#369

Tänään heräsin kauan ennen sarastusta. Heräsin koska sestertiusrasian kulma painoi poskeani. Se oli edelleen pussissaan tyynyni vieressä, olin varmasti kääntynyt sen päälle uissani, mutta nyt olen hereillä, olen ylhäällä, olen käynyt ulkona aamupimeässä, ja on edelleen kahdeksastoista. Päivä ei ole vaihtunut, ei ole yhdeksästoista, ei kahdeskymmenes eikä kahdeskymmenesensimmäinen, ja miksi olisikaan?

Oli aivan liian aikaista nousta ylös, mutta pukeuduin silti. Vedin saappaat jalkaan, napitin takin ja nostin laukun lattialta, ja ennen kuin lähdin ulos, kaivoin sestertiusrasian sängyllä lojuvasta pussista, otin kolikon rasiasta, panin sen taskuuni ja jätin rasian ja pussin pöydälle. Vein avaimen mukaanani, sillä vastaanotto oli tyhjä, ja kävelin pimeässä lähes autioilla kaduilla.

Kun pari tuntia myöhemmin palasin hotelliin, oli valoisa ja kello oli vähän yli seitsemän. Hain buffetista kupin kahvia ja toin sen tänne, ja nyt olen käynyt istumaan huoneeni pikku pöydän ääreen. Tiedän että marraskuun kahdeksastoista jatkuu, mutta en oikein tiedä mitä tekisin päivällä. Nyt kuitenkin tiedän mitä on odotettavissa. Odotettavissa on marraskuun kahdeksansiatoista.

374

Käyn joka päivä kaduillani. Ylitän boulevard Chaminaden ja kuljen passage du Cirquen läpi. Rue Renartin päässä kävelen pikku aukion poikki ja jatkan rue Almagestea. Käyn istumaan kahvilaan tai puistonpenkille.

Mitään muutosta ei ole, eikä minulla ole mitään menoa. Ei tarvitse ostaa kirjoja, osallistua huutokauppoihin, käydä ystävien luona. Minun ei tarvitse järjestää päivääni äänien ja hiljaisuuden muodostaman kaavan mukaan, minulla ei ole suunnitelmia, minulla ei ole kalenteria. Aika kuluu, mutta se kaataa vain päivän toisensa jälkeen minun maailmaani, se ei etene, sillä ei ole pysäkkejä eikä asemia, ainoastaan tämä loputon päivien ketju.

Kävelen lähikorttelin antikvariaattien ohi mutta en mene sisään. Katson kirjoja näyteikkunassa ja epäröin hetken mutta jatkan matkaa. Laajennan ympyröitäni ja löydän muita katuja. Rue d'Ésopella pysähdyin tuntemattoman antikvariaatin kohdalla. Minun teki mieli mennä sisään ja katsoa tarkemmin paria ikkunaan asetettua teosta, mutta jäin ulos seisomaan. Minulla ei ole sinne mitään asiaa, antikvariaatit kuuluvat menneisyyteen, minä en ole enää T. & T. Selter.

Olen kävellyt Philip Maurelin liikkeen ohi ja pari kertaa olen pysähtynyt ikkunan eteen ja vilkaissut alas myymälään. Mutta teen niin vain silloin kun Marie on yksin, sillä en halua että minua tunnistetaan, tiedän milloin Philip tulee ja menee enkä halua tavata häntä.

Sestertius on tallessa. Se on minulla takintaskussa, ja Marie on laittanut esille jonkin muun rahan. Eilen illalla unohdin ottaa kolikon taskusta ja panna sen tyynyn alle mennessäni

nukkumaan, mutta aamulla kun heräsin, se oli yhä taskussa. Tunnen sen kun kiertelen kaduilla. Jos minulla olisi koira, voisin sanoa että ulkoilutan koiraa. Nyt ulkoilutan roomalaista rahaa. Seuralaisensa kullakin.

#376

Sen aistii kaduilla. Tyhjyyden. Aivan kuin jotain olisi kadonnut. Aistin sen rue Desterresin soralla ja kiiruhtaessani rue Almagesten yli. Tihentymä on hävennyt. Yksityiskohtia on nyt vähemmän. Sen tuntee konkreettisesti, lähes fyysisesti, aivan kuin liikenne olisi harventunut tai jalankulkijat kadonneet, kuin valo ja äänet olisivat muuttuneet, kuin talojen välinen etäisyys olisi kasvanut, kadut leventyneet, mutta tiedän hyvin, että mikään ei ole toisin, kaduilla on edelleen ihmisiä ja liikennettä, sen enempää valo kuin äänenkään eivät ole muuttuneet. Minulla ei vain ole enää mitään asiaa tänne. Kävelen samoilla kaduilla, mutta minua kannattelevat ainoastaan rutiinit ja vanhat tottumukset. Minulla on aina ollut hyviä syitä olla täällä, mutta nyt tunnen itseni tarpeettomaksi. Kävelen pitkin kaupunkia vailla muuta tehtävää kuin siirtyä päivästä toiseen. Olen vain kaduilla kiertävä ihminen, en ehkä edes ihminen, ehkä pikemminkin jonkinlainen eläin, en takaa-ajaja enkä takaa-ajettu, en nälkäinen enkä kylläinen, vain talojen viertä vaeltava olento.

#378

Heräsin tänään myöhään ja lähdin ulos vasta iltapäivällä. Seurasin eri reittiä kuin tavallisesti, mutta taas minuun iski sama tunne, jonkinlainen tyhjiys, kuin jotain olisi puuttunut.

Kierrellessäni kaduilla minua alkoi pyörryttää. Minua paleli ja halusin mennä jonnekin sisälle, mutta missään ei tuntunut olevan tilaa. Ei ollut luontevaa paikkaa mihin hakeutua, ei mitään paikkaa mihin voisin vetäytyä hetkeksi ja käydä spontaanisti istumaan. Etsin puistoa tai penkkiä mutta en sopinut minnekään. Paikat, joissa yleensä käyn, tuntuivat torjuvilta ja sulkeutuneilta. Mikään näkemistäni penkeistä tai kahvilatuoleista ei ollut minua varten. Mikään jalkakäytävä tai suojatie ei sopinut minun askelilleni. Tunsin olevani väärässä paikassa, vierasesine. Minä en kuulunut joukkoon, enkä voinut sille mitään.

Lopulta menin lähes tyhjään kahvilaan, missä yritin käydä ikkunapöytäni istumaan, mutta tuntui kuin tuolit olisivat yrittäneet päästä minusta eroon. Ensimmäinen tuoli vaikutti hievan huteralta allani, mutta kun nousin ja etsin toisen tuolin, vikaa tuntuikin olevan pöydässä. Työntelin pöytää eri kohtiin ja siirtelin tuolia jolla istuin. Olin hämmentynyt ja levoton, ja kun olin viimein saanut kalusteet tasapainoon, tarjoilija ei tullut ottamaan tilausta, joten lähdin kahvilasta ja palasin kaduille.

Se ei auttanut. Kadut tuntuivat autoilta. Ihan kuin ilma-piiri olisi muuttunut, ilma ohentunut, ihan kuin asfaltista olisi hävinnyt jokin ainesosa ja siitä olisi tullut huokoista, ihan kuin julkisivujen sävy olisi muuttunut, en tiedä. Jotain oli kadonnut, väreille oli tapahtunut jotain, tai ehkä äänille, ihan kuin yksi maailman alkuaineista olisi yhtäkkiä tihkunut pois, tai ehkä oli pikemminkin syntynyt uudenlainen tyhjiys, tuntematon tyhjiyden laji.

Yritin päästä tunteesta eroon kävelemällä. Käännin kadunkulmista ja löysin liikennöityjä katuja ja kansoitettuja väyliä, ja pikkuhiljaa maailma palasi taas entiselleen. Sain kiskottua

itseni maihin, takaisin maailmaan, ja kävelin lähes koko iltapäivän ympäriinsä vältellen tuota tyhjyyden tunnetta. Kävelin läpi puistojen, pitkin hiekkapolkuja, ohi penkkien ja leikki-puistojen, mutta en istunut mihinkään lukuun ottamatta muutamaa minuuttia, jolloin yritin istua aavistuksen kostealle penkille passage du Cirquen suihkulähteellä.

Iltapäivän lopulla palasin hotelliin, ostin vastaanotosta täytetyn leivän ja suuntasin huoneeseeni. Portaissa katsoin itseäni alaspäin ja minusta tuntui että olemukseni oli jotenkin kulu-
nut: repaleinen, rähjäinen, rispaantunut, mutta en keksinyt miksi. Vaatteista se ei johtunut. Näin kuvajaiseni peilistä juuri kun käännyn huoneeseeni johtavalle käytävälle. Vaatteeni eivät olleet sen nukkavierummat kuin viime vierailullani, saappaita olin käyttänyt usein kävelyilläni Claironissa, mutta eivät ne erityisen kuluneet olleet. Mekko oli eri kuin viimeksi käydessäni, olin jättänyt vanhan mekon Claironiin, tämä oli uudempi eikä tässä ollut mitään vikaa, ja takkikin oli entisellä, saattaa hyvinkin olla että tarvitsen uuden, mutta tarve ei ole huutava. Silti tuntui kuin minut olisi heitetty romukoppaan, olin kulunut, pölyinen ja käytöstä poistettu.

Totta kai tiedän, että syy on minussa: olen hukannut suunnan. Tämä ei johdu alkuaineen katoamisesta. Tämä ei johdu uudesta tyhjyyden lajista. Tämä johtuu vain siitä, että minä en keksi syytä liikkua kaduilla. Kävelen kauppojen ohi enkä mene sisään. Ylitän kadun tai kävelen puiston poikki ja minulla on epämukava olo, tunnen itseni tarpeettomaksi, nääntyneeksi, vääräksi. En ole enää Tara Selter, antiikkikirjakauppias, jolla on yksityiskohtien tajua ja silmää potentiaalisille keräilykappaleille. En ole Tara Selter työssään. En ole ostamassa kirjoja firmalle T. & T. Selter. Hän on kadonnut: Tara Selter, joka astuu sisään kysymään, neuvottelemaan, tarkastelemaan, ostamaan, sopimaan, järjestä-

mään. Antiikkikirjakauppias Tara Selter, työtä tekevä ihminen, yritystään rakentava ja kasvattava, asiakkaita ja kollegoja tapaava kauppias on poissa. Tulevaisuutta suunnitteleva Tara Selter on poissa. Unelmia ja odotuksia elättelevä Tara Selter on kadonnut kuvasta, heitetty ulos maailmasta, läikkynyt yli laidan, kaadettu pois, kulkeutunut muualle marraskuun kahdeksansientoista virrassa, hävinnyt, haihtunut, ajautunut merille.

Huoneessa laskin täytetyn leivän pöydälle ja riisuin takin ja saappaat, mutta kun vähän myöhemmin yritin syödä hie-man kuivahtaneen leivän, hotellin palohälytys alkoi yhtäkkiä ujeltaa. Ensimmäinen yllätykseni, sillä en ollut ennen kuullut hälytystä, mutta sen täytyy johtua siitä, etten ollut koskaan ollut hotellissa vähän yli viisi. En huolestunut. Hälytys oli varmasti aiheeton, eihän hotelli ollut tuhoutunut tulipalossa enkä ollut missään vaiheessa nähnyt merkkejä tulipalosta. Niinpä en tehnyt mitään, ja vähän ajan päästä hälytys vaikenikin. Nousin seisomaan ja katsoin ulos ikkunasta. Kadulla seisoi ihmisiä, ja ajattelin että marraskuun kahdeksastoista piti siis sisällään myös väärän hälytyksen Hôtel du Lisonissa. Mitä sitten, ajattelin. Ei mitään. Näin paloauton saapuvan, mutta tulipalosta ei ollut mitään merkkejä eikä vesiletkeä levitetty. Palomies puhui rauhallisesti hotellin vastaanottoapulaisen kanssa, ja minä palasin istumaan ja haukkasin taas leipääni.

Vasta jälkepäin tajusin mitä se tarkoitti: en ole enää varuillani, en tähyistä oljenkorsia, en pitänyt Hôtel du Lisonin tulipaloa mahdollisuutena enkä ajatellut että se voisi tarkoittaa uutta marraskuun kahdeksattatoista, että se voisi olla loikka uuteen aikaan, että hotelli voisi olla tuhoutumaisillaan tulipalossa ja minä voisin olla hengenvaarassa juuri silloin kun aika loikkaisi takaisin normaaliin uomaansa. Sen sijaan oletin ilman muuta, että kyseessä oli väärä hälytys.

Vielä muutama päivä sitten olisin sävähtänyt pystyyn ja vainunnut muutoksen, mutta nyt jäin vain istumaan puoliksi syöty leipä kädessäni enkä tehnyt mitään, ja leipä on edelleen pöydällä vieressäni, mutta ei siksi että se jäi siihen äkillisen evakuoinnin vuoksi, vaan siksi että se on reunoistaan kuiva. En enää usko vaihteluun, en etsi eroavaisuuksia, eivätkä edes palohälytykset pysty muuttamaan oletustani, että päivä toistuu aina vain uudelleen.

Oven läpi kuulen yhä ääniä hotellin käytäviltä, mutta vastapäinen jalkakäytävä on aikoja sitten tyhjentynyt ihmisistä. Viimeiset hotellivieraat ovat palailemassa huoneisiinsa, paloauto poistui pian paikalta, eikä mitään uhkaa ole. On rauhallinen päivä Hôtel du Lisonissa. Kukaan ei ole loukkaantunut eikä haavoittunut. Minä istun hotellihuoneessa, minä olen turvassa, Thomas on turvassa marraskuun kahdeksannessatoista päivässään Claironissa, hän on saapunut viileneeseen taloon sateesta läpimärkänä, mutta mitään muuta ei ole tapahtunut. Thomas on taas olohuoneessaan, hän on sytyttänyt tulen takkaan, hän on hakenut puutarhasta purjon ja vajasta muutaman sipulin. Ei ole mitään syytä huoleen. Minulla on mies, jonka mielestä löydän ratkaisun parhaiten itse. Minulla on ystäviä, jotka eivät mielestään pysty auttamaan ja jotka eivät ehkä edes usko että puhun totta vaan ovat lähettäneet minut matkoihini ja antaneet mukaani roomalaisen sestertiuksen pussissa. Tara Selterin viimeinen tehtävä: portaat ylös ja roskapussi ulos. Ja nyt mittailen katuja tarpeettomana ja käytöstä poistettuna. Se ei ole katastrofi. Se ei ole yhtä tyhjän kanssa, mutta se ei myöskään ole erityisen paljon.

#379

Ja nyt kun marraskuun kahdeksannestatoista on tullut krooninen: päivät ovat yksinkertaisia, liikun tutuilla kaduilla mutta en kuulu joukkoon. Kuulen takaani askelia. Minua hermostuttaa. Käännyin katsomaan. Ajattelen että jollakulla on minulle asiaa, eikä asia ole hyvä. Mutta ei siellä ole ketään, olen kuullut omat askeleeni, ja jopa askelteni äänet ovat ylimääräisiä. Liikun tilassa, jonka pitäisi olla tyhjä. Vien paikan, jonka pitäisi olla vapaa, mutta jostain selittämättömästä syystä Tara Selter on vienyt paikan.

Ympärilläni ihmiset käyvät töissä. He avaavat myymälöitä ja liikkuvat kohti metroasemia, he kävelevät muodostelmissa, heillä on suunta, jokin heitä vetää, mutta minä en tunne sitä mikä heitä vetää, minusta puuttuu se naru, en ole osa sitä. En saa siitä otetta. Tai sitten jokin työntää heitä pitkin katuja, virta vie heidät mukanaan, mutta se virta ei tavoita minua. Tai ehkä se on sisäinen mekanismi. Jokin ohjaa heidän askeliaan kaduilla, sisäinen käyttövoima jota minulla ei ole, jousi jota ei voi jännittää, mekanismi joka puuttuu. En tiedä, vetääkö heitä jokin, viekö jokin virta heidät mukanaan, vai sisäiset mekanismitko heitä kuljettavat pitkin katuja, mutta tiedän että mikä ikinä se onkaan, minuun se ei vaikuta.

Kaikkialla ympärilläni on ihmisiä liikkeessä, yhtäkkiä he kävelevät samaan suuntaan, katselen ympärilleni, ja aivan oikein, tuossa on metroasema, he ovat menossa sinne. Ihmisten muodostamat rivit osoittavat kohti portaita. Minä olen rivien ulkopuolella. Jos joudun liian lähelle heidän rivejään, olen tiellä. Minä olen vierasesine, virhe. Minä olen marraskuun kahdeksanteentoista kadonnut Tara Selter. En ole kadotettu, vain kadonnut. Olen pudonnut pois päivästä, mutta se ei ole traagista, se ei ole koomistakaan, olen vain pudonnut

maailmasta, en ole loukkaantunut pudotessani, olen noussut pystyyn ja pyyhkinyt hiekat polvista, siinä kaikki.

Minun nimeni on Tara Selter. Minä olen marraskuun kahdeksannessatoista, minua ympäröi kaiku. Olen omituinen olento, jonka ei pitäisi liikkua määrätietoisten ihmisten joukossa. Jonka pitäisi olla matkalla eteenpäin. Joka on tiellä, kun ihmiset kiiruhtavat menoihinsa.

Siirryn pois hektisistä riveistä, astun sivuun. Löydän tuntemattomia katuja, käännyin vieraista kadunkulmista, löydän kahviloita, joissa en ole koskaan ennen käynyt. Kannan mukana kaikuani, äänet ovat kummallisen onttoja, kun vedän tuolin pöydän alta ja käyn nurkkaan istumaan. Lasken laukkuni viereiselle tuolille. Laukku on riittävän suuri, jotta näytän siltä että olen matkalla, ja riittävän pieni, jotta voin kantaa sitä mukana koko päivän. Laukun ansiosta näytän siltä, että minulla on menoa. Olen jatkuvasti tiellä, mutta toisinaan löydän maailmasta kolkan, jossa voin istua hetken. Vedän henkeä. Pysyttelen rauhassa.

Voin laskea päiviä, ja teen niin. Voin kirjoittaa niistä, ja teen niin. Minulla on pienessä muistikirjassa viivoja ja lukuja. Minulla on kansiossa muistiinpanoja marraskuun kahdeksannessatoista, minulla on rahaa ja luottokortti. Minulla on kuulakärkikynä, joka on varustettu tekstillä *7ème Salon Lumières*, voin kirjoittaa mitä haluan, voin matkustaa minne tahansa, minulta ei puutu mitään.

Kuljen kuilun viertä, lasken päiviä ja teen muistiinpanoja. Teen niin jotta muistaisin. Tai teen niin jotta saisin pidettyä päivät koossa. Tai ehkä teen niin, koska paperi muistaa mitä sanon. Aivan kuin olisin olemassa. Aivan kuin joku kuuntelisi.

#383

Luulin että palaisin takaisin. Clairon-sous-Boisiin. Thomasin luo. Jos mitään ei tapahtuisi. Jos vuosi ei merkitsisi mitään. Jos vuoden lopussa ei olisi uloskäyntiä. Ehkä kävisin ensin Philipin ja Marien luona. Kuvittelen että kysyn heiltä neuvoa, että käymme istumaan tiskin ympärille, että he ehdottavat erilaisia ratkaisuja, toinen toistaan kummallisempia. Että pidämme tilannetta koomisena. Nauramme. Puhumme pölystä ja palohaavoista samalla kun nauramme ajan kummallisuudelle. Kai minä olin ajatellut että he auttavat minua, että he yrittävät, että he teeskentelevät yrittävänsä. Että he vähintäänkin nauravat kanssani. Ja jos ulospääsyä ei olisi, minä varmasti palaisin junalla Claironiin. Vaeltaisin sateen läpi, kertoisin Thomasille että olen palannut koska aika on pysähtynyt, että olen yrittänyt hypätä takaisin, että olen ollut valmis, että tahdon palata takaisin. Thomasin luo, Philipin ja Marien luo, kadulla kulkevien ihmisten luo, virtoihin ja riveihin, yhteiseen rytmiin, antiikkikirjakauppias Tara Selterin luo, joka ymmärtää paperin päälle ja jolla on yksityiskohtien tajua. Että haluan kyllä olla samassa ajassa kuin he. En vain voi tehdä mitään. Olen yrittänyt.

Mutta ehkä olen vain yksin. Ehkä en kuulu joukkoon. Ehkä mikään muu ei ole mahdollista, mutta minä yritän, otan vauhtia, ja toisinaan kun pääsen kadulla ihmisvirtaan, jos kävelen bussipysäkin ohi juuri kun bussi pysähtyy ja jään yhtäkkiä loukkuun odottavien matkustajien keskelle, jos seuraan virtaa bussiin, jos tulen oikeasta suunnasta ja kävelen oikeaan tahtiin metroaseman lähellä, rytmini onkin yhtäkkiä sopiva ja seuraan mukana, toisinaan minua melkein kannetaan, astun sisään ja ulos, minua opastetaan, se tuntuu melkein siltä kuin tulisi ymmärretyksi, kuin saisi neuvon. Jos kuuntelee.

Yleensä se ei kestä kovin kauan, sillä kun bussi taas tyhjenee ja seuraan virran mukana ulos jalkakäytävälle tai kun nousen ylös tuntemattomalle kadulle, olen taas yksin. Ihmisvirta hajaantuu, väenpaljouteen kadonneet askeleeni kuuluvat taas kadulla ja minua ympäröivä kaiku erottuu selvästi. Katu avautuu, minut liikkeelle auttaneella ihmisjoukolla oli päämäärä, jota minä lainasin vähäksi aikaa, mutta sitten seison siinä, ihmiset ovat levittäytyneet, jakautuneet muihin liikennevälineisiin, virranneet rakennuksiin tai kiiruhtaneet toisille kaduille, ja minäkin lähdän liikkeelle mutta en yhtä nopeasti kuin he, sillä minä hidastan vauhtia, minä maleksin pitkin katuja, ja ennemmin tai myöhemmin löydän takaisin Hôtel du Lisoniin.

Silti lähdän seuraavana päivänä taas ulos, pakkaan laukuni, kiertelen tyhjyydessä, mutta olen valmis seuraamaan jos joku näyttää tietä, ja sitten, jos joudun yhtäkkiä liikkeeseen, virtaan, jos jokin tuntuu vetävän tiettyyn suuntaan, seuraan mukana. Ei se ole vaikeaa. Jos vain on valmis, kaikki käy itsestään. Aivan kuten silloin kun seisoo rannalla ja vesi on kylmää, sitä on valmis, tekee mieli loikata veteen mutta silti sitä odottaa paikoilleen jähmettyneenä aivan kuin tie rannalle olisi poikki, mutta sitten joku juoksee, loikkaa veteen, ja hänen menonsa tempaa mukaansa, liikkeelle, ja yhtäkkiä sitä on vedessä, veden alla, sukeltamassa ja uimassa, ensin vesi tuntuu jääkylmältä mutta yhtäkkiä se ei enää olekaan kylmää, kaikki epäröinti on poissa, kukaan ei ole kannatellut vaan sitä on omin neuvoin juossut veteen, sukeltanut veden alle, on itse hoitanut juoksemisen, sukeltamisen ja uimisen eikä kenenkään tarvitse enää ohjata mihinkään suuntaan, vaan on liikkeessä ja voi jatkaa kuin ei olisi alun alkaenkaan epäröinyt.

Tara herää pariisilais hotellissa pettymyksekselleen jälleen marraskuun 18. päivään. Hän on kyllästynyt ikuiseen syksyyn ja päättää matkustaa ensin pohjoiseen kokeakseen talven ja sitten etelämmäs muiden vuodenaikojen perässä. Lopulta Tara päättää asettua mukavaan syyspäivään Düsseldorfissa. Miten käy, kun hän tapaa Henry D.:n, joka hänen itsensä tavoin elää ikuista marraskuuta?

Solvej Ballen *Tilavuuden laskemisesta* -septologia on ollut valtaisa arvostelumenestys. Balle kirjoittaa nerokasta, kirkasta proosaa, joka imaisee mukaansa ja esittää isoja kysymyksiä muun muassa ihmisyyden ja ajan luonteesta. Sarjan kolme ensimmäistä osaa palkittiin Pohjoismaiden neuvoston kirjallisuuspalkinnolla vuonna 2022.

KL 84.2 ISBN 978-952-352-242-8
Kansi: Anna-Mari Tenhunen